

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Februárius' 21-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Szent Ilona.

A' Londoni újságlevelek így beszélnek elő azon Sz. Ilonai történetet, melyről közelébb röviden emlékeztünk. Egy Creol-fiú (Spanyol férfiú által nemzett Indusgyermek), Occasimally nevű, megnyerte vala, hogy olykorolykor Bonapartéhoz mehessen Longwoodba. Nem soká azt vették észre, hogy Bonaparte a' fiú eránt különös figyelmetességgel viseltetik. Sir Hudson Lowe úgy ítélte, hogy néki kötelessége legyen ezen fiúnak a' Bonapartéhoz való járást megtiltani. A' gyermek mindazáltal módot talált arra, hogy olykorolykor Bonapartéhoz titkon besuhannyon, melly által azt okozta, hogy a' dolgot szorossabb vizsgálás alá vegyék. A' gyermek tagadta, hogy valamelly rossz czélzással járkalna-be Longwoodba, 's minthogy nem is találtak semmi olyant nálla, melly az eránta való gyanakodást kinyilatkoztathatta volna, ekkor szabadon elbotsátották. Hanem othon ismét kérdőre vonták, foggatták, 's azzal ijesztgették, hogy még az életit is elvesztheti, ha valahogy Longwoodban valami titkos dolgot találtak reá bizni, 's ő azt meg nem vallja. A' gyermek megijedvén, hogy majd fel fogják akasztani, megvallotta: hogy titkos levelek adattattak néki által, hogy küldje-el Európába; hogy ezeket Las-Cases selyemre himezvényjegyekkel való irással (Chiffre), köntesbe varta belé; és hogy Gróf Montholon 's a' Lengyel Piontowsky is tudják a' dolgot. Mondják, hogy

Montholon Grófné is részese lett volna a' játéknak. A' vége a' lett, hogy a' Kormányozó Hudson Lowe, kinek nagy vigyázása miatt Sz. Helena szigetén semmi mozdulás titokban nem maradhat, Las-Caseset bezáratta, Piontowskit pedig Cápba (a' Jó remenség' fokára) küldötte.

H a y t i.

Minekutánna a' Frantzia Biztosoknak azeránt való próbatétele, hogy Christophot, ezen sziget' nagyobb részének mostani urát, az anya Frantzia ország' hűségére visszatérithessék, füstbe ment volna, ő egy Nyilatkoztatást botsátott a' maga kastélyából Sans-Souciból világ' eleibe, melynek be-rekeztő szavai ezek: —“

„Mi soha sem fogunk Frantzia országgal alkudozni különben, hanem tsak tsupa egyenlő lábon, mint Hatalmasság. Hatalmassággal, Felség Felséggel. Mi semmi féle kereskedési vagy országlási oly alkudozásba nem botsátkozunk ezen Hatalmassággal, a' melynek fundamentomos feltétele H a y t i szigetének függetlensége nem leszen; nem is lépünk ezen Hatalmassággal semmi féle Vég-Kötésre egy tengeri nagy Hatalmasságnak oly véggel való közbejövetele 's közbenjárása nélkül, hogy ezen Kötésért kezességet vállaljon. Mi soha semmi olyan Kötésre reá nem állunk, melly által annak az egész népnek, a' melly H a y t i szigete' északi, napnyugoti, és déli részeit lakja, szabadsága 's függetlensége meg nem esmertetik, azért, mivelhogy ezen sziget' népének ügye, egy, és m

oszolhatatlan ügy. Sem irással sem szóval való nyilatkoztatások és senmi nemű közösületek nem eshetnek többé a' Frantzia 's Hayti Országlószékek között külföldben, hanem csak a' Királyi Országlással megegyező formálatásoknak 's mindenféle Diplomati kai módoknak megtartásával. Sem a' Frantzia zászló sem egy Frantzia ember be nem bocsátatik ezen Országnak egygyik kikötőhelyébe is mind addig, valameddig a' Frantzia országlószék ennek függetlenségét formálatásért meg nem esmeri. Még egyszer kinyilatkoztatjuk, hogy nekünk megváltozhatatlan akaratumk az, hogy a' mi Országunkon kívül másnak senkinek dolgába, sem egyenesen sem mellesleg belé ne avatkozunk; 's hogy állandóul azon fogunk iparkodni, hogy minden barátságos Hatalmasságokkal 's ezeknek a' mi szomszédságunkban lévő plántatartományakkal, jó egygyetértésben élhessünk, hogy legszorosabb neutralitást tarthassunk, 's hogy végezetre bölts magunkviselete, törvényeink, 's minden törekedésünk által megmutathassuk azt, hogy a' szabadságra és függetlenségre méltók vagyunk. A' Fejedelmek' és nemzetek' Felséges Urának színe előtt mondjuk, hogy bennünket erre a' nyilatkoztatásra egyedül csak a' Hayti nép' közönséges java, az ő jusainak 's letételének megtartatása, indított fel. Kinyilatkoztatjuk 's esküvéssel erőssítjük, hogy akár mltisoda fenyegetődzések által rettentsen is bennünket a' Frantzia Országlószék; akár mltisoda útakon módokon próbálja is ezen Országlószék a' mi meghódoltatásunkat: semmi eszközök által véghez nem viszi azt, hogy a' mi határozásunkat csak egy szempillantatig is meggyengithesse. Ha a' mi kiirtatásunkra az egész világ össze eskünné, ezen esetben az utolsó Hayti ember inkább kiadná halálos lehelletét, mint sem hogy szabad és független lenni megszünne. Mi, ügyünknek igazságos volta mellett a' Mindenhatónak védelmezésére bizuk magunkat, a' ki soha sem szokta bün-

tetellenül hagyni az igazságtalan megtámadást. Mi meg fogjuk tartani Koronánk' méltóságát 's a' Hayti nép' jusait és javát; 's meg vagyunk a' lakosoknak vitézsege, buzgósága, 's hazájokhoz viseltető szeretete felől annyira győzetelve, hogy tökéletesen hiszszük azt, hogy a' nép minket a' magajusainak, szabadságának, 's függetlenségének védelmezésében, minden erejével segíteni fog. Költ a' mi palotánkban Sans-Souciban, 1816-ban, Nov. 20-dikán, függetlenségünknek tizenharmadik, Országlásunknak hatodik esztendejében: —

Henrik.

„A' Király' parantsolatjára: Limonade, Státustitoknok 's külső dolgokra ügyelő Minister.

Nagy Britannia.

Februarius' 3-dik napján ilyen irást vittek a' Régens Princztől, L. Sidmouthe a' felső házhoz, 's Castlereagh az alsóhoz: — „György Régens Princz. Ő Királyi Hertzegsége a' Király nevében 's részéről a' czéllal megegyezőnek lenni találta, megparantsolni, hogy azok a' papirosok, mellyek bizonyos öszszegyülekezésekről és öszszetsatolodásokról szollanak, a' Parlamentum' eleibe terjesztessenek. Ezen öszszegyülekezések az országnak külömbkülömb részeiben tartatnak és oda czéloznak, hogy a' közönséges tsendesség megháborittassék, a' népnek hajlandósága az Ő Királyi Felsége' személyétől 's országlásától elidegenítettessék, 's a' Constitúciónak és törvényeknek egész alkotmánya és Systemája felfordítottassék. Ő Királyi Hertzegsége ajánlja a' Parlamentumnak, hogy ezen papirosokat minden halasztás nélkül 's nagy megfontolással vizsgálja-meg.“ — A' két Lordok, kik ezen követséget a' Parlamentum két házaiba vitték, mint kettőnek jóvallották, hogy ezt mindjárt a' következendő napon vegyék fel a' tanátskozásra, a' melly esetben ők az említett papirosokat által fogják adni, olyan jóvallással, hogy

ezek adattassanak megvizsgáltatás végett egy titkos Biztosság' eleibe.

A' Régens Princz most Windsorban az anyjánál a' Királynénál van vagy két napoktól fogva. Szüntelen érkeznek hozzá az azért való szerentséltető irások, hogy azon szerentsétlenségek közzül, mellyek által Januarius' 28. dikán fenyegetett, megmenekedhetett. Különös tusakodásban vannak ezen Országban most az egymással ellenkező indúlatok, mert nem kell azt gondolni, hogy a' mint egy felől a' Parlamentumnak reformáltatását sürgető, felettébb lármás és boszszúságos irások szüntelen érkeznek a' Régens Princzhez 's a' Parlamentumhoz, úgy más felől a' tenneséget szerető 's annak fennmaradását ohajtó lakosok is, magokat a' thrónussal annál is jobban össze tsatolván, elég nyilvánosságosan ki ne nyilatkoztatnak azt, hogy ők mind ezektől a' nyughatatlan zengésektől melly igen undorodjanak. Tsak Jan. 31. dik napja elég nyilvánosságos példáját mutatta ezen állatásnak London városában. Ezen a' napon, mint előre kihirdettetett vala, a' Londoni; választó jussal bíró polgárok, a' kik 23. dikban a' tudva lévő gyűlést tartották vala, most a' magok Lord Májorjok előtülése alatt a' Tanáts háznál ismét öszszegyülekezvén, a' már ezerszer említett kérelmeket, tudnillik, hogy a' Parlamentumot reformálni kell, a' Státus' jövedelmeivel gazdálkodni kell, a' Sine curákat el kell törteni, a' választó just ki kell terjeszteni 's bátorságossá kell tenni, 's a' Parlamentum' alsó hazát, nem mint eddig minden hét, hanem minden három esztendőben meg kell állítani, most is meghatározták. H un t is jelen volt és nagyot orált. Arra akarta rávenni a' gyűlést, hogy azt kérjék, hogy minden esztendőben új választás legyen, mellyet azokközben véghez nem vihetvén, mikor a' Tanáts házból kimentek az ajtó előtt még egyszer beszédhez fogott 's meg hívta a' népet, hogy a' következő hetfűn el ne múlassák

megjelenni a' Spafieldi gyűlésen. — Hanem éppen ezen napon (Jan. 31. dikén) a' fábrikások, nagy kereskedők, bankósok 's egyéb effele tehetős és tisztességes lakosok is gyűlést tartottak a' London-Taberna nevű nagy kortsma' szalájában, 's közönséges megegygyezéssel ily betses Nyilatkoztatást határoztak - meg: —

„ Mi alólirt kereskedők, bankósok, boltoskalmárok, 's Londoni lakosok, ezenel, meghatározott módon 's közönségesen kinyilatkoztatjuk, hogy mi kötelességünknek lenni esmerjük a' mi gondolkodásunkat ezen veszedelmes időbeli környülállásokra nézve közönségesképpen kihirdetni. Azokat az infégeket és nyomorúságokat, mellyek most a' Britanniai nemzetnek minden rendbéli lakosait, legkülönösebben pedig az alsóbb sorsú embereket terhelik, nem szemieljük mi lágymelegséggel, 's hathatósan ohajtjuk, hogy ezeknek elhárittatására minden lehető eszköz elővétettessenek, 's oly meggyőződés és reménség táplál bennünket, hogy egy megvilágosodott 's bölts politikának iparkodásai azokat a' nehézségeket, mellyekkel most küszködni kénytelenítettünk, nem soká el fogják enyésztetni; és hogy a' szántásvetés, a' fábrikák, 's a' kereskedés, Nagy Britannia n nem soká ismét lábra fognak kapni. Ezen meggyőződésünkhöz 's reménségünkhöz járul azoközben az az áthatatos meggyőződés is, hogy a' mi egész nemzetünk' reménségét semmi oly nagyon nem akadályoztatja, mint azok a' minapi lázasztó mozgások, mellyek a' rosz gondolkodású 's tsak lappangva tsuszkaló embereknek munkái valának, a' kik tsak rosznak tételre alkalmasok. Ezeknek gögös de üres ígereteiknek, mellyek tsak a' Státus' felfordittatására czelozhatnak, az Anglus nép hitelt adni soha nem fog. Eppen tsak ezen kűttőből származának azok a' (2. dik Decemberi) borzasztó történetek is, a' mellyek Nagy Britannia' fő városának valóságos gyálázatjára szolgálnak, 's közelébről a' Ré-

gens Princznek szentséges személye ellen akkor elkövetett gyalázatos attentatumok is, mikor a' Palamentumból, a' hol Monarkhánk' munkáját vitte véghez, a' Királyi kastélyba vissza ment volna. Mi alig találunk kifejezéseket azon undorító tselekedetekért való egész bosszankodásunknak kifejezésére, a' mellyek, ha hamarjában a' magok tsirájokban meg nem fojtatnak, elkerülhetetlenül arra a' fejetlenségre 's verontásokra fognak vezérteni bennünket, a' mellyektől minden jó polgárnak nem lehet nem iszonyodni. Mi szent és kénszerítő kötelességünknek lenni tartjuk azt, hogy Constitúciónknak a' maga mostani állapotjában való fenntartatása, az ellen tusakodó lázszatóknak kiirtatása, az az ő öszszeesküvésseknek semmivétetése, 's a' közönséges tsendességet megháborítható minden erőszakoskodásoknak elfordíttatása végett, szolgálatunkat valamint közönségesen úgy egygyen egygyen is minnyájunk, az Országlószéknek ajánljuk.

Parlamentumi tárgyak.

Minekutánna az alsó házban Jan. 28-dikán a' Régens Princz' beszédje felolvasztatott, 's azután, Valletort és Dawson a' magok beszédjeiket, mellyel azt jóvallották, hogy a' Princzhez minden feltétel nélkül való köszönetet kell határozni, elmondották volna, utánnok Ponsoby állott-fel. Ő azt kívánta, hogy előbb, hogy sem beszédjét elkezdene, olvassa-fel neki a' ház' jegyzője a' Princznek azon beszédjéből, mellyel a' Parlamentumot tavaly kinyitotta, az itt következő szavakat: — „A' Princz olyan szerentsés, hogy jelentheti a' Parlamentum' tagjainak, hogy az ország' manufakturái, kereskedése, és jövedelmei, virágzó állapotban vagynak 's a' többi. — Ezen tikkelynek felolvastatását azért kívánta Ponsoby, hogy mivel a' Princznek mostani beszédjében koránt sem tétetnek oly fényes ígéretek, mint a' tavalyiban tétettek, tehát mennyivel kevesebb fényes reménységgel biztathatja most magát

jövendőre nézve a' nemzet. — „En, így folytatja szavait az Orator, hisz akarom azt, hogy a' népet terhelő inségek közzül némelyek tsak hamar általmenő okokból vegyék eredeteket: hanem, hogy többire másféle neműek legyenek ezen inségek, hiszem, hogy megmútathatom, minekelőtte leülnék. Azok a' segedelem kútfók, mellyek tavaly még nyilván valának a' Kintstár' Cancellarius előtt, meg lehet, hogy már bezáródtak. Jövedelmeinkben oly nagy deficit találtatik, hogy állandó fundunkal éppen be nem érjük költségeinket; vagy ha betű szerént vesszük a' dolgot, nints is jövedelmünk; ha pedig szüntelen költsönözünk, gazdagabbak soha se' leszünk. A' mi nagy inségeink tehát nem a' hadakozásról a' békefésre lett általlépésből, nem hamar elenyésző okokból eredtek; mélyebb gyökerei vannak ezeknek; olyanok, a' mellyeket bajosabb leszen kiirtani; szemeikbe tűnhettek volna ezek a' mi Ministereinknek is, mikor Országunknak virágzó állapotjáról beszéltetek. Ez a' ház tehát meg nem egygyezhet a' köszönetben, úgy, mint megírva van; mert egy eszes ember sem adna neki hitelt az országban. A' mi adósságaink 's terhes adófizetéseink, okai a' nép' inségeinek. Híjába emlegetünk egyebeket. Ez a' ház tehát, ha a' megköszönő irást helybe hagyáná, a' népet megtsálná, 's magát annak szemei előtt megalatsonyítaná. Ha tovább is birni akarjuk a' közönséges bizodalmat, meg kell mútatnunk, hogy nem engedjük magunkat vak engedelmességgel vezettetni a' Ministerek által, hanem magunk tesszük a' mit tesszük. Mitsoda segedelem-kútfókkal birnak Ministereink? a' manufaktúrák-é ezek, vagy a' kereskedés? Én semmi reménységet nem látok másutt, hanem tsak ezen Paslamentumban, a' nép' képviselőiben. Az a' hír szárnyal, hogy kimélelésbéli eszközökhöz akarnak nyulni Ministereink. Előbb kellett volna azt tselekedni. Átaljában szollván, ők semmit nem

tesznek önként; a' mit tavaly tettek, kényszerítve tettek; a' mit most akarnak tenni, ennek is csak azolta indúlt híre, hogy a' Parlamentum' kinyittatása közelgetni kezdett, de ők ennek kinyitását is illetlenül halogattak. Én tehát mind ezekre nézve jobbitást jóvallok a' megköszönő irásban, hanem, minekelőtte ezen jobbitásomat előmondarám, előbb még egyszer kérem a' Parlamentum' tagjait, gondolják-meg, hogy a' haza minden tselekedeteinket gyötrődéssel vizsgálja, és hogy mindenek reánk függesztettek szeméiket. Ha jóvállásom megvettetik, reménlem, hogy az a' barátom, a' ki tavaly a' Státus' költségeinek megvizsgálását projektálta, ezen projektumát most ismét meg fogja újítani, minthogy akkor, fájdalom! a' Ministerek' befolyása miatt — értem, úgy mond, az ő felhordott okaiknak befolyását — vissza vettetett vala.

Ezen utolsó kifejezéseket a' Parlamentum' tagjai lenevették — P o n s o n b y pedig így folytatta szavait: — Az én megjobbitásom ez leszen: Mi, a' mezei munkának, manufakturáinknak, 's kereskedésünknek akadályait, a' Státus' jövedelmeiben való, bennünket nagyon nyughatatlankodtató deficitet, 's az ő Felsege' minden rendű alattvalóin fekvő példátlan inségeket, legmélységesebb bánkodással szemléltük. Mi jó szívvvel reménlettük azt, hogy ezek az inségek csak az időknek környülálásaik által okoztatnának leginkább, 's ezeknek megváltozásával ők is meg fognának változni: de azonközben el nem titkolhatjuk ő Királyi Hertzegsége előtt más felől azt is, hogy ezek az inségek nekünk nagyobbaknak 's terhesebbeknek lenni látszanak; mint a' milyeneknek valaha valamely hadakozás után lenni látszottak; mi meggyőzöttetve vagyunk affelől, hogy a' közönséges szolgálatra nézve a' Ministerek által tétetődő minden kívánságok valamint eddig úgy ezután is telyesíteni fognak; hanem másfeől tsakugyan kötelességének

lenni esmeri ezen ház azt is, hogy alattvaló hazafitársainak megmútassa azt, hogy ő egész tehetsége szerént iparkodjék azon, hogy az ő áldozat-tételeiket tovább terjesztetni ne engedje annál, mint azt a' Státus' legszorgatóbb szükségei kívánnyák; mi, az ő Királyi Hertzegsége kegyes gondolkodásait megesmerjük, de egyszersmind fájlaljuk azt, hogy ő K. Hertzegségének a' maga Ministerei bamarább eszibe nem juttatták azt, hogy a' legnagyobb kiméllés' eszközeit vegye, elé kivált a' katonaságnak kevesítettésére nézve, mellyet ezen alsó ház' tagjai legelső lépésnek lenni tartanak azon szenvedéseknek enyhítettésére, mellyért a' nép illy keservesen panaszkodik, a' melly fontos kötelességnek telyesítésében a' lehetőségig segélleni kívánván ezen háznak tagjai ő Királyi Hertzegségét, legkissebb késedelmezés nélkül hozzá fognak látni az ország' jelenlévő állapotjának szoros megvizsgálásához.

P o n s o n b y után mások is beszéltek; némelyek a' Ministerek' jóvállásának, mások a' P o n s o n b y' megjobbitásának fogván pártját: a' vetélkedésnek azonközben még ez' nap' tsakugyan nem vethettek véget a' Régens Princz' megtámadtatása hírének megérkezése miatt, melly, mint tudjuk, minden egyéb tárgyakról egyedül magára vonta vala a' Parlamentum' figyelmességét. Tehát csak a' következő napon határozthatott-meg a' Princz' kinyitó beszédjére adandó köszönetet illető kérdés, a' midőn voksolásra botsáttatván, 's azoknak száma, kik a' Ministerek' jóvállásának fogták pártját, többnek találtatván, minden megjobbittatás nélkül meghatároztatott a' Princzhez intéztetendő köszönet. Ezt Febr. 1-ső napján magok a' Parlamentum' két házaik vittek-el a' Princzhez, a' ki erre a' pompára Londonba ismét bejövén, a' thrónuson ülve fogadta őket. A' felső házat a' Fő Camerarius, az alsót a' Fő Cancellarius vezette-be, 's az is ez is szép köszöntések-

ket tisztelték a' Princzet, melyre mind ket-
tőre Regyesen felelt ő Kir. Hertzegsége.

A' *Londoni* fegyveres őrző sereg két
Regementekkel szaporított. — A' nép azt
gondolván, hogy Hunt Febr. 3-dikán,
mint a' Parlamentum' kinyittatását követett
hétfűn gyűlest akar a' Spafielden tar-
tani, oda nagy sokasággal őszsze gyüleke-
zett vala, mellyet a' politziai előjárók eszek-
be véven, részekről ők sem múltatták el
megtenni a' vigyazásbéli készüléteket. A'
Bankóházba egy testő ző Dragonyos-tsoport
rendeltetett be 10 órájában, és sok jó gon-
dolkodasú lakosok letettek, mint polgári
strázsa, katonák, a' hűség' hitét. A' Ma-
gistratualis személyek között is sokan ki-
mentek ezen mezőre, azért, hogy ha larma tör-
ténne, ott közel legyenek, s a' katonaság' elő-
szollitása által minden veszedelemnek ha-
mar elejét vehessék. De nem volt szükség
semmi effelére, minthogy nem soká kitu-
dódott, hogy Hunt nem 3-dikra, hanem
10-dikre, mint a' Parlamentum' kinyitta-
tását követő 2-dik hétfűre hivta volna ősz-
sze a' népet; melyre nézve egész tseudes-
séggel eloszlott a' sokaság.

Isle-de-France szigetén, melly
most az Anglusoké, Portlouis városá-
ban oly nagy égés volt September' 25-di-
kén, hogy 19 utzák lettek részszerént egész-
szen hamúvá, részszerént károsítottak meg
oly nagyon, hogy 7 millió Piasterre be-
tsűlik az egész kárt. Az is nem kevésbé
nevelte pedig a' szerentsétlenséget, hogy vé-
gzetre a' katonák és a' Szerentsen rabzolgák
pusztítani kezdettek.

Spanyol Amerika.

Brasíleából igen új, egész Dec.
9-dikéig terjedő tudósításokat hozott egy
hajó Londonba, mellyek között az itt ki-

jövő újságlevelek néhányat kiadtak. Ezek
többféle igazításokat tesznek némely ré-
gibb tudósításokon. Itt következik vagy
kettő közzűlök: — „A' Portugallusok,
így szoll az egygyk, lassan sietnek előre;
én nem gondolom, hogy ezen esztendőben
Montevideo alá érkezzenek. Gen. Le-
cor még csak Nov. 17-dikén indult útnak
a' Rio-Grande mellől a' Santa Terésa ne-
vű Spanyol végvár felé. A' Missiones
nevű vidéken (az Uruguay mellett), Ar-
tigas néhány szerentsés lépéseket tett. E'
tájan fog a' verekedések főbb mezeje lenni.“

„A' Portugallusok' hadi munkalkodá-
sa, így szoll a' másik tudósító, a' La Pla-
tá' napkeleti partjai ellen igen lassan 's tit-
kolódással foly. Itt (Rio Janeiróban) még
semmit ki nem hirdettek: de úgy halljuk
más úton, hogy a' Missionesi vidéke-
ken nem voltunk egészen szerentsések.
Generális Curado, kinek a' sereg jobbszár-
nyával Uruguay felé kellett volna nyomál-
ni, olyan akadályokra talált; a' mellyeket
nem tett volna fel ott; 's egy osztalyának
megverettetése tanította meg, hogy ez a'
própatétel sokkal terhesebb, mint ő gon-
dolta. Artigas ezen Uruguay vidék-
re vont a' Portugallusok' figyelmetességét,
a' hol az Indus népek melléje áliottak,
a' honnét tehát ő beütéssel fenyegeti a'
Brasíliai végtartományokat. A' partok fe-
lől ugyan, Cerro Largónál és Santa Tere-
sánál kisebb ellentállásra talált: de itt
még a' Guerillások alkalmatlankodnak
neki, kik miatt semmi oldalfélt való ki-
tsapasokat nem tehetnek. Montevideo
keményen akarja védelmezni magát. Bue-
nos-Ayres még eddig neutralis a' Por-
tugallusokra nézve; 's egész figyelmetességit
Perurara fordította.“

Febr. 17 dik' napján Száz forint Huszaspénzért, Váltózádulában 364 7/8 — forintot,
— egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.
Febr. 19 dik' napján 100 forint huszas pénzért, Váltózádulában 367 — forintot,
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr.
Febr. 20 dik' napján 100 forint huszas pénzért, Váltózádulában 368 — forintot,
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — kr. adtak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Miskoltz Febr. 11-dik napján 1817.

Az emberséges és igaz lelkű embernek érdeme, akár minő nemzet, vallás, és karbeli légyen is, hogy betsültetik és megesmértetik, megbizonyítja e' folyó hónapnak is 5-dik napja, mellyen itt *Ráth Móses* nevű, nem tsak mi előttünk hanem szinte az egész Hazában emberséges voltai esméretes, mintegy 67 esztendő's Izraelita kereskedő — a' kinek nemzetsége már több száz esztendeinél, hogy ezen Koronális mező Városban letelepedett: a' ki négy elő és tisztességesen tanított gyermekei után 18 jól nevelt és a' szebb Európai nyelvekben gyakorlott Unokákban, és ezeknek ismét négy gyermekeikben találja örömét, tartotta a' maga 50 esztendő's házasságának öröm innepét, vagy is Arany Menyegzőjét. — Melly alkalmatosságra a' M. Koronánál lévő nagy Bál Szalában egy pompás és költséges vendégséget adván, alázatos meghívására, ezen Nemes Megyének ember szerető bõlts Fő Ispánnya *N. M. Klobusitzky József* ő Excellentiája és a' T. N. Vármegye T. Tisztjei; úgy a' Tek. Kamerális Tiszttség, méltónak tartották az öreg betsületes pár innepét jelenléteikkel diszesíteni. — Gyermekeinek és Unokáinak örömeiben és könnyekkel elegyített köszöntésekben emberi érzéssel részt venni és osztózni. — Így innepelte az öreg betsületes Pár a' maga 50 esztendő's házassági öröm napját — így tartotta fel a' maga Arany menyegzőjét — nints toll, melly az ő megtiszteltetésén lévő örömeiket és érzéseket kifejezhetné. De így illik a' virtust tisztelni és betsülni akár minő ruhában.

Boldog az az Ország, mellynek ember szerető Tisztviselői vagynak! Boldog az olly Fejedelem, a' ki illy hiv Jobbággyokkal ditsekedhetik! Betsület minden a' Fejedelem és Haza eránt kötelességét hiven és igaz lélekkel teljesítő Jobbággyak!

Valamint Pesten, mint az ott ki-jövő tudósítások után már irtuk, úgy Budán is hasonló fényes és ájtatos pompákkal inneplették a' Felséges Urunk születése' örövendetes napját, melyet így adnak elő ugyan azon tudósítások: — Palatinus ő Cs. Kir. Fő Hg.sége-nél fényes Udvarlás volt, mellyre a' Fő Rendű Férfiak nagy innepi pompával jelentek-meg. Az Országos fő igazgató Hivatalok, a' fő Törvényszékek, a' Hadi Rend, a' Ns. Vármegye, a' két Királyi városok, és a' Pesti Univerzitas előkelő Tisztjeik által mutatták-be szíves örövendéseiket. A' Királyi vár templomában fényes készületű Sz. Mise tartatott az Eg áldásának kikérésére. — Fényesebbé tette ezen inneplést a' miséző fő Papok' Méltósága is; ugyan is Budán a' Királyi Várban Nagy Méltóságú Báró *Fischer István*, Egri Érsek ő Excellentiája jeles Egyházi pompával tartotta a' nagy Misét az Ország-nak színe előtt; Pesten pedig a' fő Plébánia Templomban Méltóságos Báró *Perényi Károly* Püspök Ur, a' Septemvirális Táblának Assessora; az Univerzitas Templomában Nagyságos *Marsovsky István*, a' Királyi Táblának Praelatusa; a' Piaristák Templomában Fő Tisztelendő *Bolla Márton* Provincialis Ur. — Nevelte ezen ünneplést mind Budán mind Pesten a' Generálisoknak és Fő Tiszteknek, úgy minden hadi hivatalbéli Tisztviselőknak, 's a' külömbféle Katonaságnak tisztelkedése, kiknek osztályaik a' Mise alatt öröm-lövéseket tettek, mellyekre a' várnak bástyáin lévő ágyúk, és a' Duna partjára kiállított mozsarak felelgettek. — Különös tiszteletet tettek nem tsak a' két városnak Magistratusai, hanem a' fegyveres Polgároknak diszes Katona öltözetben jelen volt fő Tisztjeik is. Mind ezen tündöklő tiszteleteket szaporították Felséges Urunknak boldogságáért az Egek-

re bocsátott buzgó ohajtások, és számos Alattvalóknak ez' nap' tett tsendes jótéteményeik, mellyekkel a' jó Fejedelmekhez való hívséget, és szeretetet nevelni mintegy vetélkedve iparkodtak.

B e t s.

Fényes innepi pompák tartattak ezen napokban úgy mint e' hónap' 16., 17., és 18-dik napjain a' Cs. Fels. Udvarnál. Az elsőre az új esztendei szokásban lévő udvari gálázásoknak 's a' Felséges Urunk' születése' dicsőséges napja meginnepeltetésének összeköttetett pompai szolgáltak alkalmatossággul. Felséges Urunk tudniillik, ki az új esztendei gálázásokat a' maga neve' napjáig elhalasztatni parantsolta vala, most ezeket e' hónap' 16-dikán, úgymint a' születése napját követett vasárnapon kívánta innepleni. A' Fels. Udvarhoz való pompás felmenetek délelőtti 9 órakor kezdődtek. Elöl Cs. K. Fő Udvari Marschal Gróf Wilczek ment hat lovas Udv. gála hintóban, előtte az ő inasai 's utánna Udvari Fourirok menvén. Azután következtek a' Cs. K. testőröz 's egyéb udvari strázsáló seregek. Berekesztő volt Cs. K. fő Udvarimester Gr. Trauttmansdorff-Weinsberg, ló háton; előtte a' tselédjei, házi tisztjei, 's az Udvarnokok mentek, utánna pedig az Udvari istalóbol való 12 drága készületű peripák vezettetek, 's ezek az Udvari Fő Lovázmester két lovas gála szekere által kísérték. —

Az Udvari fő tiszti karok, a' Császárné ő Felsége Fő Udvarimestere és Fő Udvarimesternéje, 's a' szolgálaton lévő Palotás Dámák, 10 órakor szerentséltető udvarlásra mentek ő Cs. K. Felségek' eleibe a' legelsőbb szalába, a' hova azután hasonló végre, az Érsekek, Státusministerek, Státustanátsosok, az Udvari Cancellariusok, a' Feldmarschalok, az Aranygyapjasok, 's a' Rendek' nagy keresztves viézei is bevezetettek az audientziás Biztosok által. — 11 órakor minden Udvarnokjaik által kísértet-

tetvén az Udvari templomba istentiszteletre mentek ő Cs. K. Felségek. — Azután az itt lévő fő rangú követek különkülön, 's utánnok az egyéb követségi sereg, kaptak audientziát szerentséltető jó kívánságaiknak megtevésére. — Végezetre hírül adatattván, hogy az asztal a' ezeremóniás szalában felterítettve légyen, oda, a' Cs. Fő Hertzegek által kísértetvén azonnal bementek ő Cs. K. Felségek, a' mostan tartatott innepnapon szokásban lévő ezeremóniás ebédre, melly alatt zengő és énekes muzsikálások voltak. — Ebédután az itt lévő Spanyol Követnének méltóztattak ő Cs. K. Felségek audientziát adni.

A' másik rendbéli hasonló Udvari fényes gálázásra Leopoldina ő Cs. Fő Hertzegaszszonyságának a' Portugalli ai 's Braziliái Koronaörökös' számára való megkéréttetése 's eljegyeztetése adta az alkalmatosságot. Az e' végre és a' Házassági Kötésnek aláírására a' maga Udvarától ide küldetett rendkívül való Fő Rangú Követ Marquis-de-Marialva, e' hónap' 17-dikén délutánni 3 órakor nagy számú fényes hintókkal, Hertzeg Schwarzenbergnek a' Rennweg mellett lévő nyári kastélyából tartotta a' maga ezen Császári lakó városba való ezeremóniás bejövetelet, útját néhány főbb utzákon által, a' Minoriták' piatzára vévén, a' szállására.

Innét 18-dikban ment-fel valóságos rendkívül való Fő Követséghez illő fényességgel a' Fels. Udvarhoz audientziára, 's a' Cs. Fő Hertzegaszszonynak, formaszereént való megkérésére, a' hol a' Cs. K. Udvari tiszték által vezettetett-be a' ezeremóniás szalába. —

A' ezeremóniás munkának végzése után elébb Császárné ő Felségénél 's azután Koronaörökös ő Császári Fő Hertzegségénél nyert audientziát, 's mind ezek után hasonló fényes gálával, útját a' szállására vette.